

Ur tidskriften Södra Afrika nr. 2 2010

Hamba Kahle, Södra Afrika!

DET VAR EN GÅNG ETT LAND i Europas Nord som i kraft av sina allmänt tillämpade värderingar blev en förebild vilket tillät dem att slåss i en högre, internationell viktclass. Vikingarnas ättlingar lever där. Deras band till den afrikanska kontinenten, och i synnerhet södra Afrika, går tillbaka till de inte så goda tider när tidiga handelsmän, utforskare och jägare plundrade Afrikas naturrikedomar och missionärerna försökte exportera sin så kallade civilisation.

MEN SEDAN FÖRÄNDRINGARNAS vind börjat blåsa och kampen mot apartheid blev en internationellt omtvistad angelägenhet, visade dessa människor empati och praktisk solidaritet. Den expansionistiska, imperialistiska strategin, arvet från förfäderna som för hundratals år sedan plundrade hela världen, vände de till en ny internationalism till stöd för de förtryckta människorna i Syd. De blev pionjärerna bland Västeuropas länder genom att fördöma kolonialt minoritetsstyre. Deras regeringar stödde vanliga människors kampanjer för solidaritet. Politiska valda personer och tjänstemän bidrog aktivt till diplomatiskt erkännande av och humanitärt bistånd till de koloniserade i deras kamp för frihet.

SVENSKARNA INTE BARA TALADE. Deras ord åtföljdes av finansiellt stöd. De välkomnade våra studenter som tog examen i Lund, Uppsala och andra institutioner för högre utbildning. De stödde oss i våra flyktingläger i Angola och Zambia.

Deras stöd kvarstod när vi byggde upp vårt samhälle hemma. Efter självständigheten bidrog de till att sant namibiska insti-

tutioner som Centralbanken, Riksrevisionen, Statistiska byrån, den nationella planeringskommissionen, transportministeriet och mycket mer kunde bildas.

LIKA VIKTIGT ÄR DET att svenska regeringar förblev lojala genom sitt stöd till organisationer som bland folk på hemmaplan bemödade sig om att skapa och underhålla en allmän opinion. Detta är verkligen sann internationalism: att mobilisera stöd genom att stärka kunskaperna om och skapa medkänsla för de utmaningar Afrikas folk står inför.

NU ÄR DET ANNORLUNDA. Den tid är borta när solidaritet var ett allmänt förekommande ord med positiva associationer, inte använt motvilligt, eller ännu värre, misstänksamt som om det vore oanständigt. Idag läggs skattebetalarnas pengar istället på "viktigare" ändamål närmare svenskarna. Sverige är på väg att bli ett vanligt europeiskt land. Som vilket land som helst.

En saga ska ju inte bara börja med "det var en gång", den ska även sluta med "och så levde de lyckliga i alla sina dagar." Men så är olyckligtvis inte fallet med vår historia.

HAMBA KAHLE ÄR EN avskedfras på zulu. Ett farväl som vanligen används för att önska någon att gå i frid. Det syftar på tillfälliga resor såväl som på definitiva avsked i dödsrunor och vid begravninngar.

Jag vill lämna det öppnet om vilken betydelse det har i detta fall när jag avslutar med att säga: Hamba Kahle, Södra Afrika.

HENNING MELBER

Tidig medlem i den namibiska befrielseströrelsen SWAPO.

Chef för Dag Hammarskjöldfonden i Uppsala.